Wat is de leider aan het doen??

En dus: wat moet je vooral zelf doen of laten om zijn plannetjes te dwarsbomen. Een wat moeilijker artikel omdat je als verdediger na moet denken over welke strategie de leider lijkt te volgen; denken in scenario's en opties.

Het antwoord op de vraag wat de leider aan het doen is, leiden we vaak af aan wat we zelf als speelplan zouden kiezen, als de leider hand X, Y of Z heeft. Dat is een prima begin, maar …, die leider is iemand anders dan jijzelf. Je zult je dus ook moeten verplaatsen in hoe je die leider als speler kent, in wat je hem in het verleden hebt zien doen en wat je aan de kaarten in je hand en op tafel kunt afleiden als logisch speelplan. Okay, het kan ertoe leiden dat je tegen een onlogisch speelplan niet goed verdedigt, maar dat kwaad straft zichzelf op de lange termijn vanzelf; dus opbergen in je memory-box. Bijvoorbeeld de leider die zó gewend is om eerst de troeven te trekken dat hij vergeet dat hij eerst in dummy nog iets moest introeven.

Het verdiepen in mogelijke speelplannen helpt je om niet in de voor-de-hand-liggende missers te stappen. Want bij die waarschijnlijke speelplannen horen vaak ook logische verdedigende strategieën en dáár ging het je om. Een paar voorbeelden.

Het biedverloop gaat 1♠ (je rechtertegenstander, RT) – pas – 2♠ (LT) – pas – 4♠. De leider heeft dan meestal één van twee handtypen: hij heeft vaak 17/18+ met een vlakke of wat ongelijkmatige hand (geen 1SA kunnen openen), maar een 13-16 hand met een 5-5 is ook mogelijk: hij hoopt die tweede vijfkaart te kunnen benutten.

	♠ Ax**x** ♥ xxxx ♦ Axxx ♣ 10x	
♠ **x**x ♥ Bxxxx ♦ 98xx ♣ Ax		♠ **B**?(?) ♥ ?? ♦ ?? ♣ ??
	♠ H**V**10??(?) ♥ ?? ♦ ?? ♣ ?**x**	

Menigeen zou starten met klaveraas en klein na. Maar als de leider 18+ is, wil je liever een honneur van hem vangen met je aas; en als de leider een 5-4/5-4 hand heeft met klaveren, dan help je hem eigenlijk ook alleen maar. In viertallen of butler is zo'n alles-of-niets uitkomst prima, maar in paren geef je er te vaak de show mee weg. Dus een troefstart is niet zo gek met dit bezit. De leider neemt partners troefboer in de hand met de vrouw en speelt een kleine klaveren. Wat is ie aan het doen???

Okay, die klaveren introever zat er dus ook niet in met een doubleton in dummy; goed dat je daar niet op gegokt hebt met de uitkomst. Maar wat nu te doen op die kleine klaveren naar de 10? Wat is je probleem??? Nou: als de leider alleen maar een klaveren introever in dummy wil maken, dan moet de 2e troefronde uit west gespeeld worden dus moet klaveraas genomen worden om troef na te spelen; zodat oost na de volgende klaveren honneur de 3e troef kan wegspelen. Dus dan moet je NU opstappen met Klaveraas. Maar als de leider een lange klaverkleur wil vrijspelen, dan wil je misschien je partner de 1e klaverslag goedkoop laten maken van bijvoorbeeld HBxx. En dan kan die heer er toch niet uitgetroefd worden.

Maar hoe waarschijnlijk is het dat de leider 4♠ biedt met een 2e kleur die niet beter is dan Vxxxx? HVBx(x) of VBxxx lijkt waarschijnlijker als bijkleur. En als jij dan braaf opstapt en een troefje naspeelt, dan heeft de leider zijn bijkleur heel snel of al helemaal vrij……, zonder dat we bijvoorbeeld een ruitenslag bij oost ontwikkeld hebben.

Heel veel verschillende argumenten en scenario's; dat maakt bridgen (meestal) zo leuk. In de situatie hierboven zou ik geneigd zijn om op te stappen met het aas en troef na te spelen. Zodat partner, als ie al wat in klaveren heeft, een 3e troefronde kan spelen. Daarmee speel ik zuid dus op een hand van HV10xx, AH(x), Hx(x), Vxx(x). Dat lijkt me kansrijker dan HV10xx, A, xx, HVBxx of HV10xx, H, Hx, VBxxx. Een voor mij belangrijke overweging hierbij is, dat leiders met maar 1 aas in handen deze manche sneller uitbieden met een vlakke 18-punters dan met een 5-5 hand.

Nog een lastiger voorbeeld: je moet je de mogelijke handverdeling van de leider voorstellen en dáár het juiste tegenspel aan koppelen; een oefening in scenario-denken. De tegenpartij is via 1♣ – 1♥ – 1♠ – 2♠ in 4♠ beland. Één conclusie kun je uit het bieden al trekken: de leider Zuid heeft duidelijk overwaarde en waarschijnlijk een onevenwichtige hand.

	♠ HBxx ♥ A9xx ♦ Bxx ♣ 10x	
♠ ??? ♥ ????(?) ♦ ???(??) ♣ ??(?)		♠ xx ♥ Bxxx ♦ A109x ♣ Bxx
	♠ AV?? ♥ ??(?) ♦ ?(??) ♣ ????(?)	

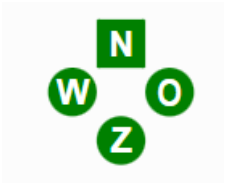
Partner is gestart met een kleine troef. Dat lijkt, ook door het bieden, van een driekaart. troefvrouw kun je ook al bij de leider plaatsen en waarschijnlijk troefaas ook, tenzij partner van Axx is gestart om de troeven van de leider in te korten. Verder kun je je voorstellen dat partner liever niet onder honneurs uitkomt naar die sterke hand toe; hij zit erachter en dat voordeel moet je niet zomaar weggeven.

In slag 2 speelt de leider een kleine ruiten van tafel; jouw beurt..... Hoe taxeer je het spel en de aanpak van de leider? Hij lijkt geen vlakke 18-19 punten te hebben; daar had hij gewoon 2SA mee kunnen herbieden en dan komt de eventuele 4-4 fit in schoppen ook nog boven tafel. Ook geen normale 1SA-hand. Dus eerder 15-18 punten met iets van een 5431 of 4441, met in elk geval de zwarte kleuren. Jouw probleem is, dat als hij 4441 is (d.w.z. exact 4144) dan zou je eventueel in ruiten Vx van je partner verkwanselen door nu op te stappen met het Aas; dan valt zij in de volgende ronde namelijk onder de heer en wordt de boer ook hoog. Zo'n speelwijze is ook logisch als hij in dummy verder klaveren wil troeven en in zijn hand hartens: dan moet je de slagen in de bijkleur(en) wel eerst even hoog hebben en maken. Maar uiteraard kan de leider ook gewoon ruiten HVx(x) hebben; dan maak je zijn eventuele 4e ruiten hoog door op te stappen.

Daar staat tegenover dat 5431 vaker voorkomt dan de 4441en dat een 5431-hand sneller het agressieve bieden rechtvaardigt: in zo'n 5-kaart zit gewoon een extra slag. En welke 5431 zou hij dan hebben? 4315 of 4135?? Met welke honneurs? Met een 3-kaart hartenfit(4315) zal hij in elk geval sneller geneigd zijn de manche vol te tanken, omdat dat aansluit bij partners 1e kleur. Of is hij bezig om een ruiten af te geven en dan 2 ruitens in de hand in te troeven?? Dat is niet echt logisch, omdat hij de eerste troef op tafel nam en nu dus een entree in dummy tekort komt om 2 maal een ruiten in te troeven (speel maar na!).

Wat zich hier ook kan afspelen, is dat de leider met een 4315 een slag probeert te stelen, namelijk ruiten heer sec. Al hij dat wil, moet hij dat zo vroeg mogelijk in het spel doen, dan heeft de tegenpartij nog weinig informatie om het te doorzien.

Als ik aan tafel deze afwegingen moet maken, dan neem ik aan dat veel leiders vooral bezig gaan om hun bijkleuren te ontwikkelen. En dat is hier in ruiten onwaarschijnlijker dan in klaveren; dus hij probeert met te vernaggelen: aas erop. En als de donder een harten na, want die klaveren lijken een goede bijkleur met oost zijn Bxx ervoor (zeker als de leider zijn secce ruiten heer onder mijn aas deponeert en dus inderdaad 4315 is). Gooit de leider een kleintje onder mijn aas, dan vervolg ik met troef, om de ruiten- of harten introevers in zijn hand te dwarsbomen.

	♠ HBxx ♥ A9xx ♦ Bxx ♣ 10x	
♠ xxx ♥ H10 ♦ Vxxxx ♣ Axx		♠ xx ♥ Bxxx ♦ A109x ♣ Bxx
	♠ AVxx ♥ Vxx ♦ H ♣ HV9xx	

En dan ben ik dus de mist ingegaan als de leider AVxx, Vx, Vx, AV9xx in handen had….., maar met die hand had ik uit dummy klaveren tien naar de heer verwacht met als doel om op 3 winnende klaveren 3 hartens in dummy op te ruimen. Of als hij AVxx, x, Hxxx, AVxx had. It's all in the game.